

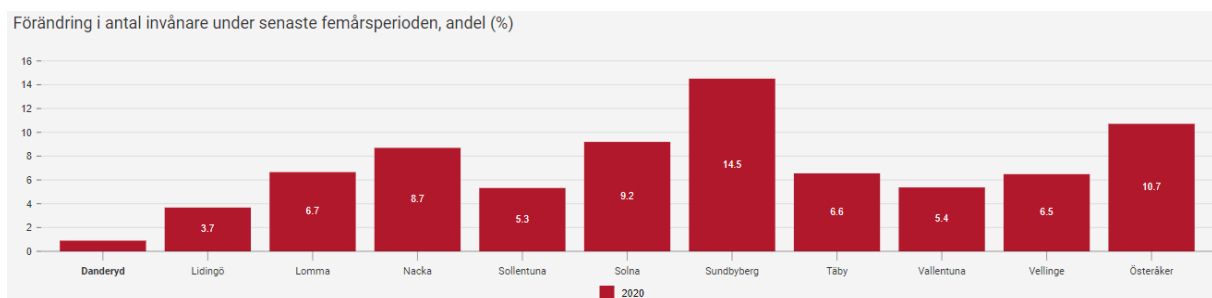
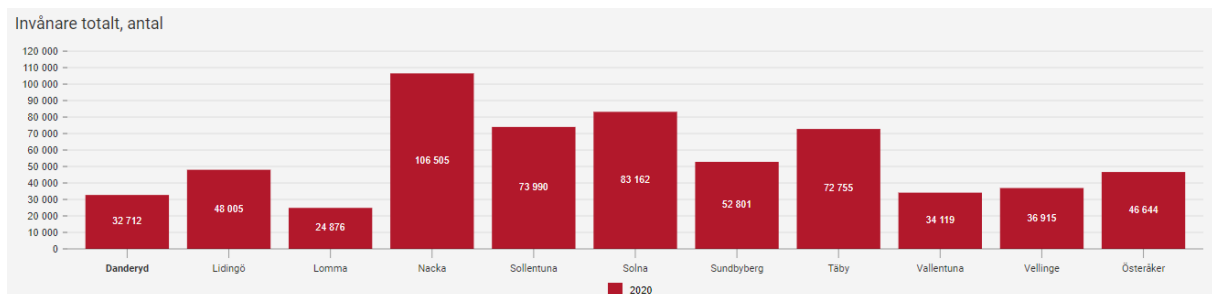
Prestationer och nyckeltal 2021 för Kultur- och fritidsnämnden

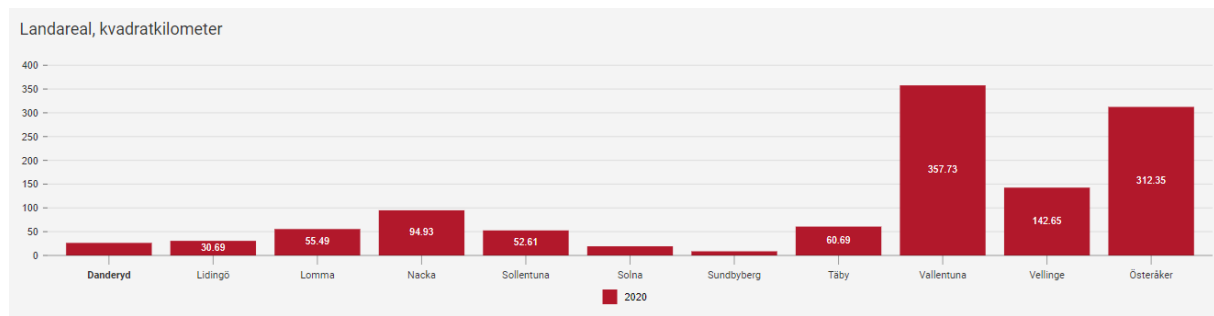
1.1 Bakgrund

Som en del i sin omvärldsbevakning jämför sig Danderyds kommun med några av följande tio kommuner: Vallentuna, Österåker, Sollentuna, Täby, Sundbyberg, Solna Lidingö, Nacka, Lomma och Vellinge. För största säkerhet och jämförbarhet är samtliga jämförelsetal som presenteras i dokumentet hämtade från kommun- och regiondatabasen, KOLADA.

Vid jämförelser kan ett antal grundfaktorer verka jämförelsestörande. Sådana faktorer kan vara befolkningens mängd där fler invånare som delar på en nyttinghet, exempelvis en simhall, ger en lägre kostnad per invånare. Befolkningsstillväxt medför initialt att nettokostnaden minskar men i ett senare skede kan tröskeeffekter uppstå där kapaciteten måste utökas och ytterligare eller större simhall byggas. Kommunens landareal är också av avgörande betydelse då denna påverkar servicenivå och ibland även upplevd kvalitet. Ur ett invånarperspektiv kan det förväntas att den kommunala servicen finns inom rimligt avstånd.

Nedanstående stapeldiagram visar data avseende 2020 för de elva kommunernas invånarantal, förändring i invånarantal senaste 5-årsperioden samt landareal.

Förvaltningen har valt ut de fem kommuner som mot bakgrund av ovanstående data är mest lika Danderyds kommun för fortsatt jämförelse. Sammantaget är Lidingö den kommun som ligger närmast därefter kommungruppen Lomma, Sollentuna, Vallentuna och Vellinge.

1.1 Kultur- och fritidsnämnden övergripande

Sammanfattande analys av nyckeltal

I förhållande till jämförelsekommunerna kan konstateras att:

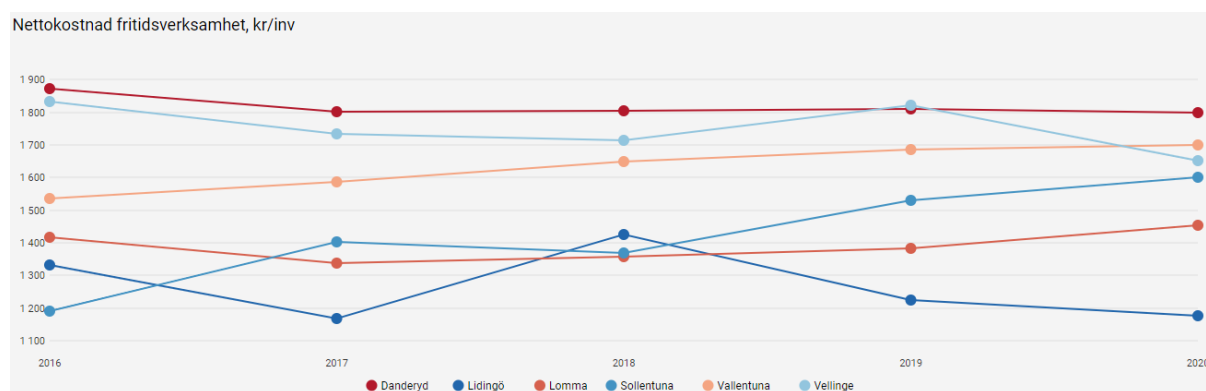
- Nettokostnad per invånare för drift ligger i den högre kategorin för fritid men i ett mellanläge för kulturen
- Investeringsutgifter per invånare ligger högre
- Resultat från Medborgarundersökningen visar att invånarnas omdömen om fritiden och biblioteken fortsatt ligger på högre nivå än för kulturen. Samtliga värden ligger huvudsakligen i paritet med jämförelsekommunerna

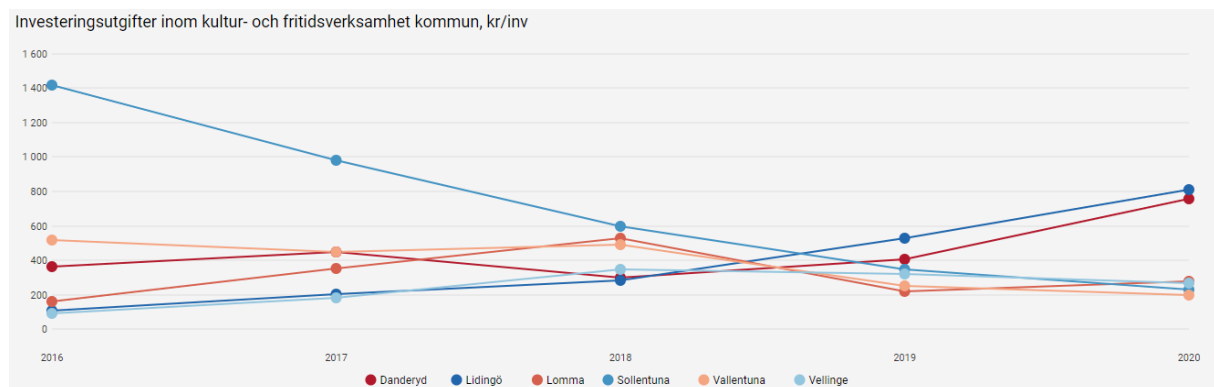
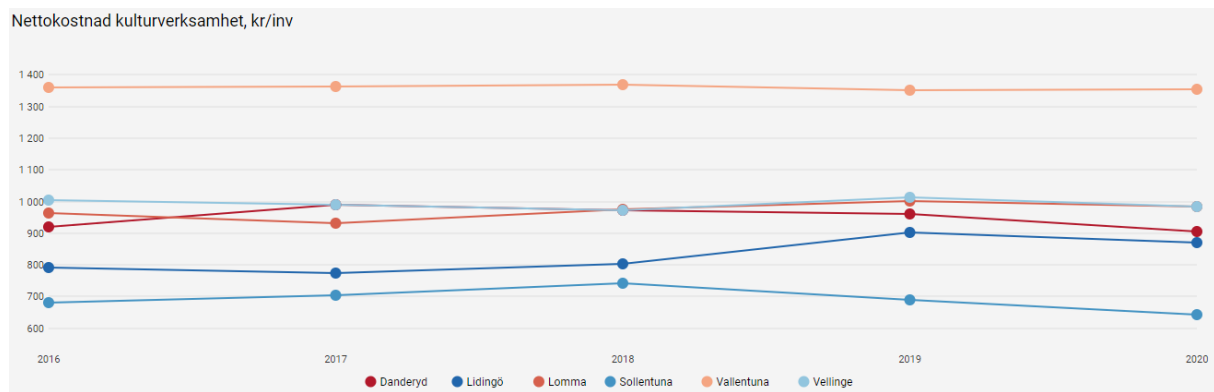
Att antalet deltagartillfällen för barn och unga ligger högst i riket visar att föreningslivet är mycket välfungerande och att Danderyds kommun genom sina idrottsanläggningar, föreningsbidrag och subventionerade hallhyror bidrar med goda förutsättningar. Trots ett stort antal bibliotek som kräver fler anställda ligger nettokostnaden vid jämförelse på en mellannivå. Det högre antalet bibliotek har dock inte medfört att antalet fysiska besök och lån ligger på motsvarande högre nivå. Här kan ombyggnationen i Mörby centrum spela roll på statistiken för 2019 och 2020. Kulturskolans verksamhet kommer många barn och unga till del utan att ligga på en hög nettokostnadsnivå.

Då kultur- och fritidsnämndens verksamheter, förutom ett folkbibliotek, är frivilliga verksamheter speglar skillnader i nettokostnad i huvudsak skillnader i politisk ambition.

SCB gör årligen en sammanställning "Vad kostar verksamheten i Din kommun?" där kommunens kostnadsutveckling över tid kan jämföras med andra kommuner. Förändringar i kostnadsutveckling kan innebära att lokaler byter "huvudman" och därmed kommer att kodas på nytt sätt i redovisningen. En gymnastiksal går från skolkostnad till fritidskostnad, en aula från skolkostnad till kulturkostnad. I SCB:s jämförelsetal inkluderas även kommungemensamma kostnader. Dessa kan fördelas på olika sätt beroende på organisation och ekonomisk styrning varför direkt jämförbarhet mellan kommunerna kan påverkas. En vanlig orsak till större skillnader är hur lokalkostnader fördelas samt hur internhyror prissätts. Nettokostnad är den kostnad som oftast används vid kostnadsjämförelser och visar på den finansiering av verksamheten som sker via skatter och generella statsbidrag.

Graferna nedan visar sammantagen nettokostnadsutveckling som kronor per invånare de senaste fem åren för fritidsverksamhet respektive kulturverksamhet samt investeringsutgifter.

I förhållande till de fem jämförelsekommunerna har Danderyd högre kostnader för fritidsverksamhet och investeringsutgifter men ligger i ett mellanspann för kulturverksamhet i nivå med Lidingö.

Resurser	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokostnad fritid, kr/inv, SCB	1 802	1 805	1 810	1 799	Ej publicerad
Nettokostnad kultur, kr/inv, SCB	990	974	960	906	Ej publicerad
Investeringsutgifter inom kultur- och fritidsverksamhet kommun, kr/inv, SCB	448	300	405	756	Ej publicerad

Jämfört 2017 ligger Danderyds nettokostnad för fritid på en oförändrad nivå medan kulturen har minskat med nästan 8 procent. Under åren 2019 och 2020 fick kultur- och fritidsnämndens verksamheter besparingskrav vilket haft en betydande påverkan på kostnadsutvecklingen.

Rent allmänt är det svårt att göra jämförelser mellan år. Varje år innebär såväl planerade verksamhetsförändringar som oplanerade förändringar i kostnader och intäkter, då främst avseende kapital och personal. Projekt slutförs vid andra tidpunkter än budgeterat, nedskrivningar sker och på personalsidan uppstår frånvaro och vakanser som såväl kan medföra tillkommande som minskade kostnader.

Från och med 2021 har SCB tagit fram en ny medborgarenkät som innebär ett helt nytt upplägg och struktur jämfört tidigare. Förändringen beror huvudsakligen på att SCB inte längre genomför undersökningen enligt NKI-modellen (Nöjd-Kund-Index). Många frågor kvarstår men svaren, till följd av ny modell, blir inte jämförbara. Se utfall under respektive verksamhetsområde.

Direkta jämförelser är svåra att göra då kommunerna inte genomför undersökningen i samma intervaller. Noteras ska att medborgarundersökningen inte är en kundundersökning, att svarsfrekvensen generellt ligger under 50 procent. Små förändringar och skillnader i omdömen är många gånger inte statistiskt säkerställda.

1.2 Anläggningar

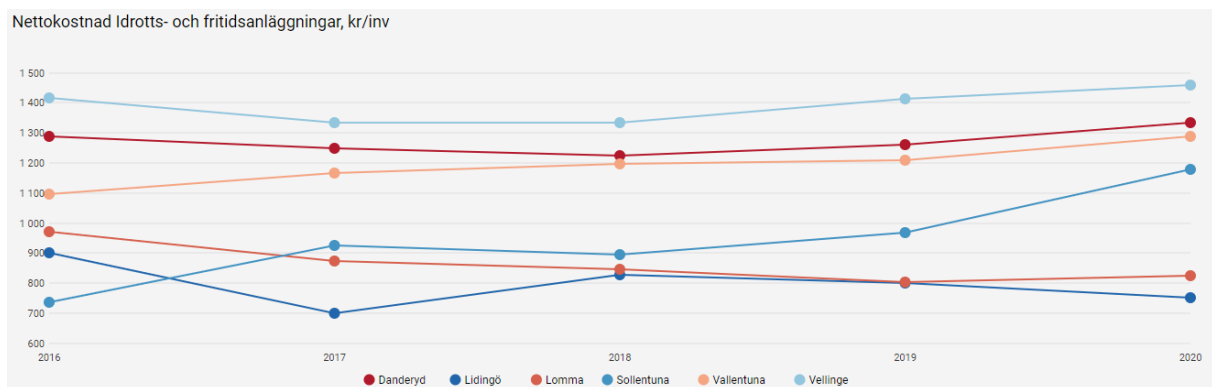
Sammanfattande analys av nyckeltal

I förhållande till jämförelsekommunerna kan konstateras att:

- Nettokostnad per invånare ligger i den högre kategorin
- Resultatet av SCB:s Medborgarenkät visar att Danderyd får goda resultat men ej i topp
- Invånarna är fysiskt mer aktiva

Idrotts- och fritidsanläggningarna kostar jämförelsevis något mer men skapar betydligt mer rörelseaktivitet. Syftet med idrotts- och fritidsanläggningar är att skapa goda förutsättningar för såväl föreningslivet som enskilda utövare. Statistiken visar att Danderyd lyckas väl.

Grafen nedan visar nettokostnadsutveckling som kronor per invånare de senaste fem åren för idrotts- och fritidsanläggningar.

I förhållande till de fem jämförelsekommunerna ligger Danderyds nettokostnad per invånare i det högre spannet i nivå med Vallentuna och Vellinge.

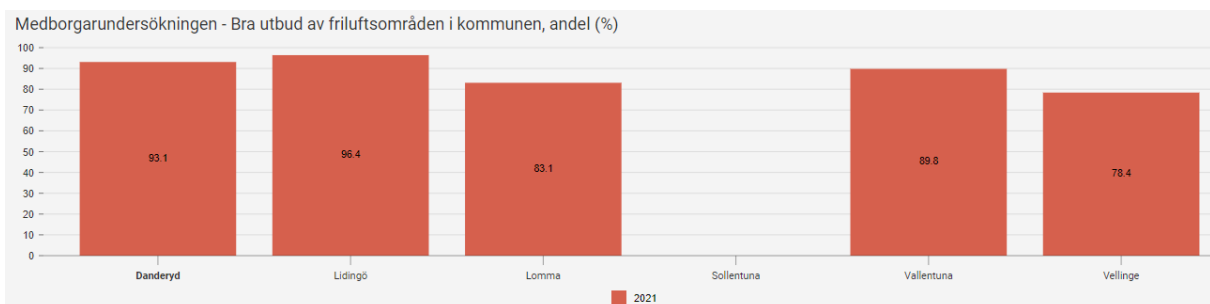
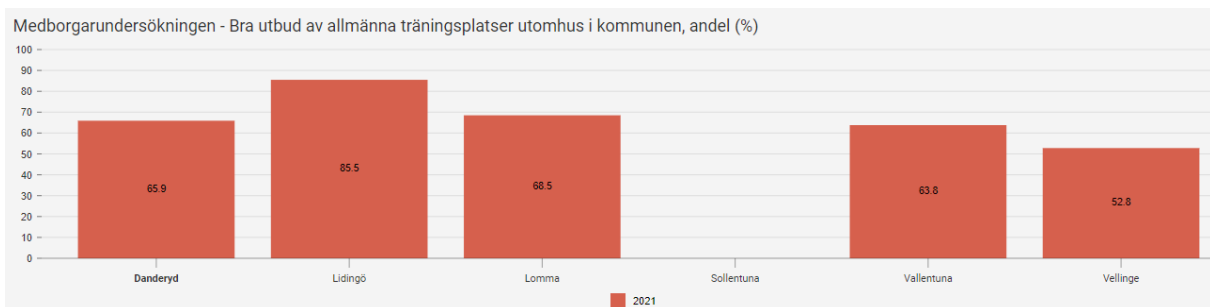
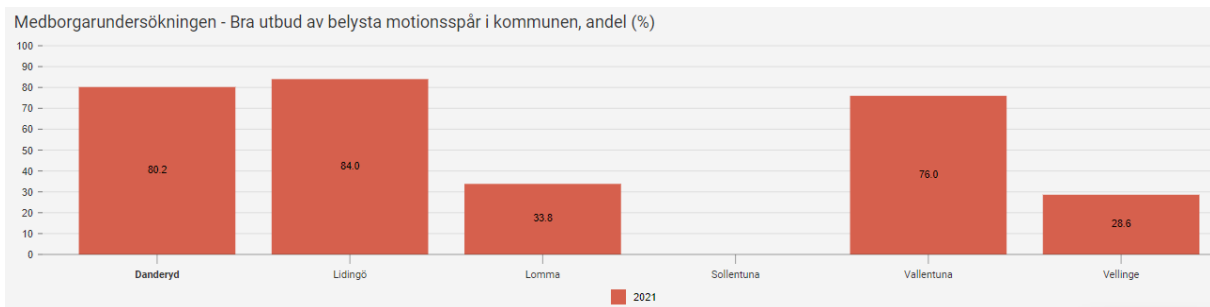
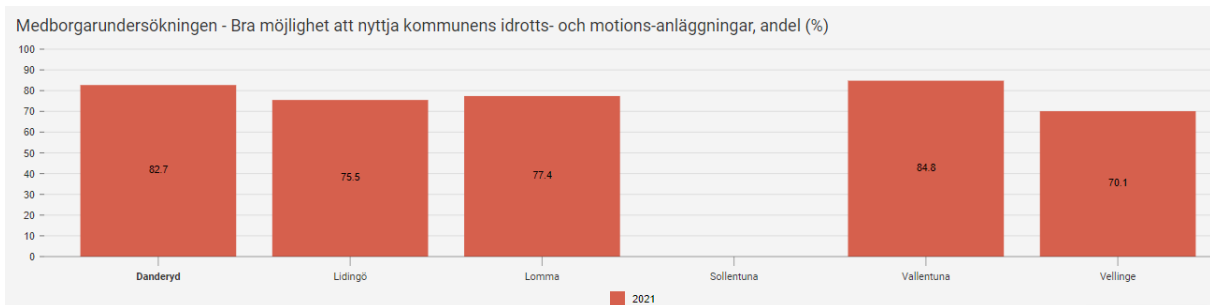
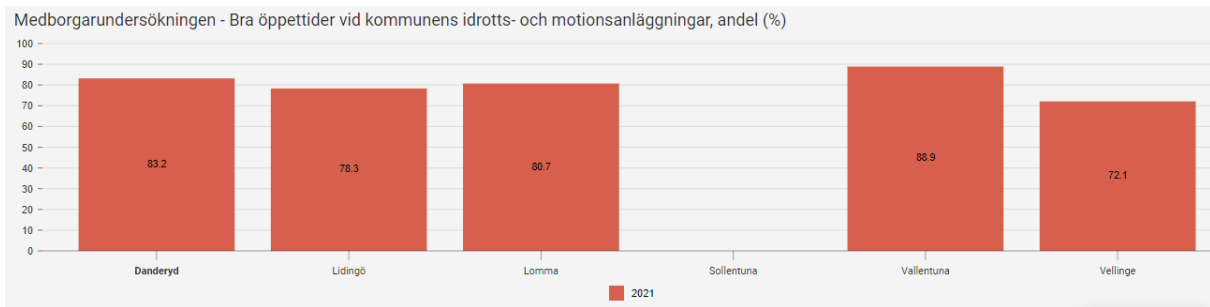
Skillnader mellan kommunerna på denna nedbrutna nivå kan vara en konsekvens av hur kostnader för fritid har särredovisats mellan verksamheterna anläggningar, allmän fritidsverksamhet och fritidsgårdar. Hur anläggningarnas ägarstrukturer ser ut påverkar också. Exempelvis innebär ”Danderydsmodellen” att kostnaderna för konstgräsplanerna inte ingår i kommunens redovisning.

Tabellen nedan visar Danderyds nettokostnadsutveckling.

Resurser	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokostnad idrotts- och fritidsanläggningar, kr/inv, SCB	1 249	1 226	1 262	1 334	Ej publicerad

Sedan 2017 har nettokostnaden ökat med nästan 7 procent. Ökningen beror huvudsakligen på ökade kapitalkostnader. Denna kostnad motsvarade cirka 57 kr per invånare. Justerat för detta har nettokostnader ökat med drygt 2 procent den senaste 3 årsperioden.

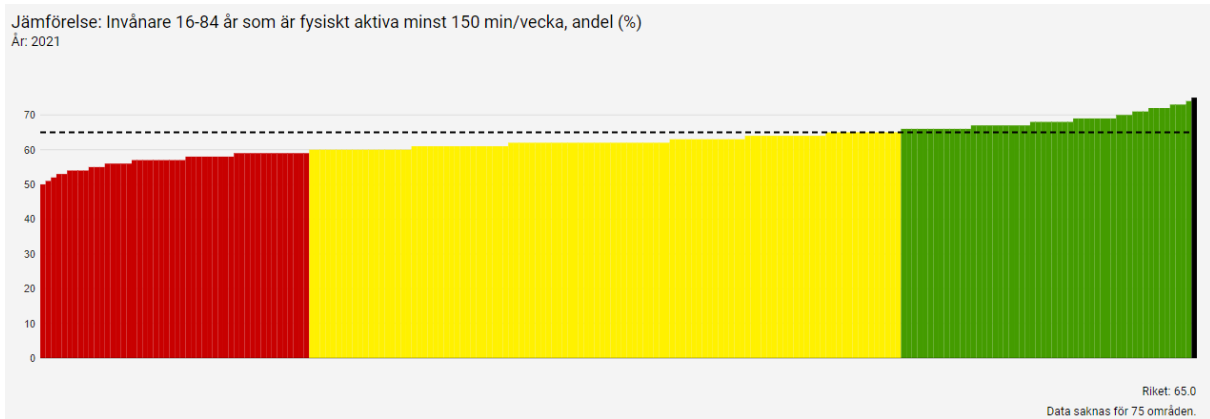
Stapeldiagrammen nedan visar resultat från SCB:s medborgarundersökning 2021. Från och med 2021 har SCB tagit fram en ny medborgarenkät som innebär ett helt nytt upplägg och struktur jämfört tidigare. Många frågor kvarstår men svaren, till följd av ny modell, blir inte jämförbara.

I förhållande till de fem jämförelsekommunerna får Danderyd goda omdömen där Lidingö och Vallentuna ofta toppar och Vellinge ligger lägre. Rent generellt är det en hög andel av de svarande som anser att servicen inom fritiden är god. Dock sticker frågan beträffande utbud av allmänna träningsplatser ut negativt. Under året har en stor satsning om 4 mnkr gjorts på spontanidrotten där 13 spontanytor har iordningsställts fördelade på samtliga kommundelar. Då enkäten genomfördes under

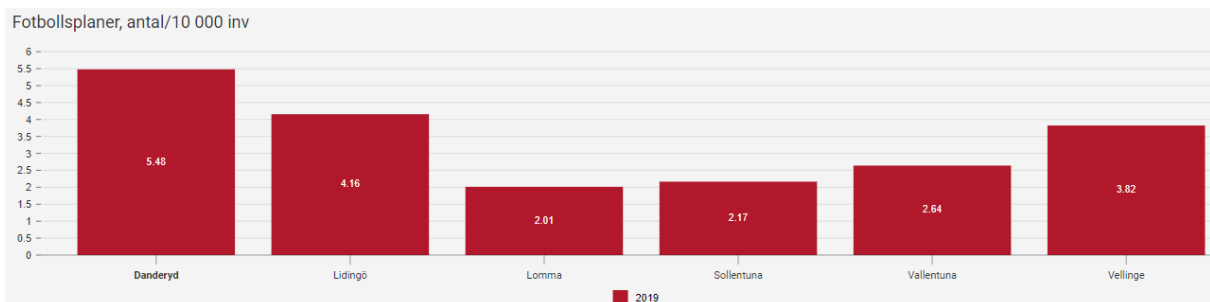
hösten är det troligt att kommunens satsningar inte hunnit få fullt genomslag. Förvaltningen kommer enligt verksamhetsplan för 2022 att fokusera på arbetet med att informera om de fritidsmöjligheter som finns i kommunen.

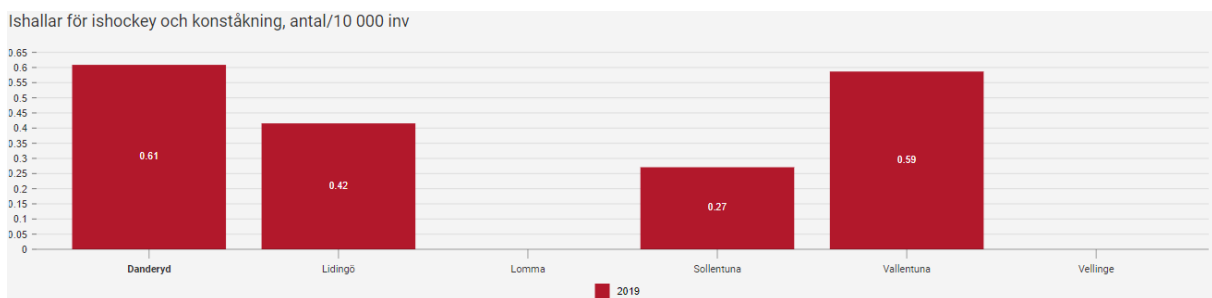
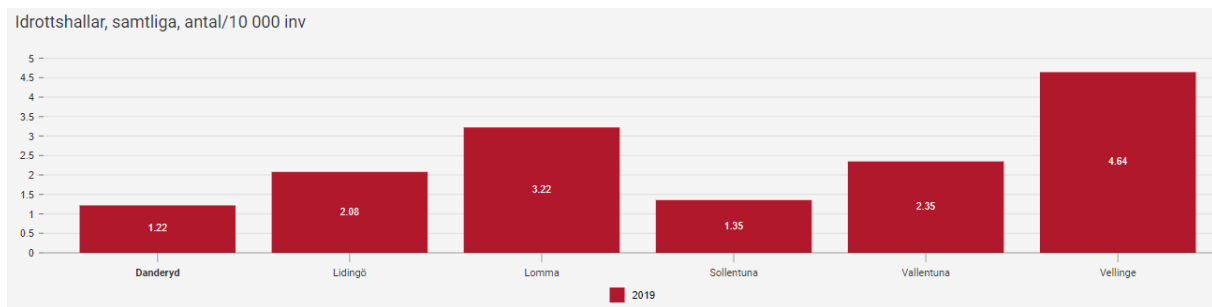
Resultat nedan från Folkhälsomyndighetens nationella enkät ”Hälsa på lika villkor” visar att 75 procent av Danderyds invånare 16 - 84 år skattar att de är aktiva minst 150 minuter per vecka. Detta innebär att Danderyd har högst värde av deltagande kommuner.

Kvalitet och resultat	2017	2018	2019	2020	2021
Bra öppettider vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel (%), SCB	-	-	-	-	83,2
Bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel (%), SCB	-	-	-	-	82,7
Bra utbud av belysta motionsspår i kommunen, andel (%), SCB	-	-	-	-	80,2
Bra utbud av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen, andel (%), SCB	-	-	-	-	65,9
Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%), SCB	-	-	-	-	93,1
Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%), Folkhälsomyndigheten	-	75	-	75	75

Nedan redovisas resultat från anläggningsenkäten 2019 som sammanställs av Sveriges Kommuner och Regioner.

I förhållande till de fem jämförelsekommunerna ligger Danderyd i topp beträffande antal fotbollsplaner. Detta kan ses som en effekt av den så kallade "Danderydsmodellen" som möjliggjort för föreningar att med nyttjanderätt till mark och kommunal borgen investera i egna konstgräsplaner. Även när det gäller ishallar ligger Danderyd i topp medan antal idrottshallar per invånare ligger lägst bland jämförelsekommunerna. Antal anläggningar per invånare säger dock inget om tillgången till träningstider då denna beror på hur många aktiva det finns inom de olika idrotterna samt föreningarnas ambitionsnivå beträffande antal träningstillfällen per vecka. Att tillgång till anläggningar för olika idrotter skiljer sig åt mellan kommuner kan spegla skillnader i efterfrågan.

Volymer	2017	2018	2019	2020	2021
Badtillfällen inomhus, antal/inv, Egen	3,30	2,65	3,51	2,15	1,57
Fotbollsplaner, antal/10 000 inv, SKR	-	-	5,48	Ej publicerad	Ej publicerad
Idrottshallar, samtliga, antal/10 000 inv, SKR	-	-	1,22	Ej publicerad	Ej publicerad
Ishallar för ishockey och konståkning, antal/10 000 inv, SKR	0,61	0,60	0,61	Ej publicerad	Ej publicerad

Det totala antalet badtillfällen inomhus minskade ytterligare under 2021. Orsaken bedöms huvudsakligen vara en effekt av covid-19 pandemin.

1.3 Föreningsstöd

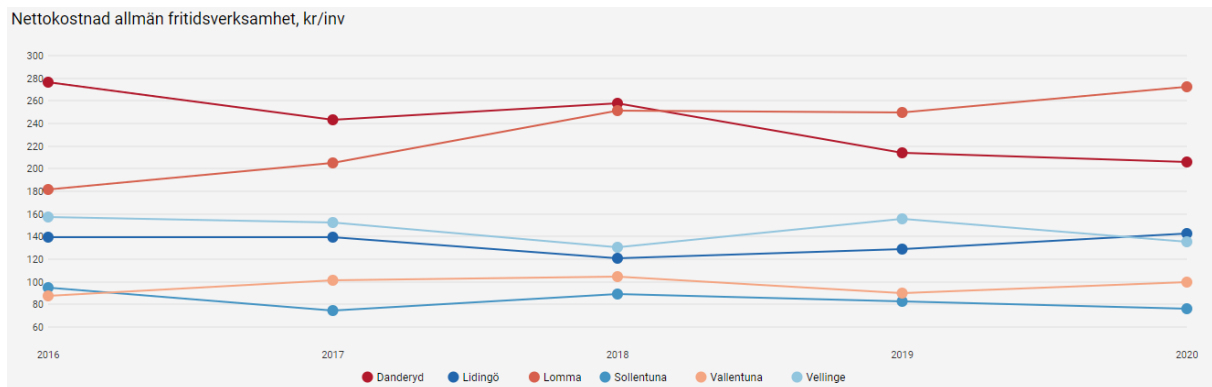
Sammanfattande analys av nyckeltal

I förhållande till jämförelsekommunerna kan konstateras att:

- Nettokostnad per invånare ligger i den högre kategorin
- Föreningslivet erhåller såväl högre kommunalt- som statligt bidrag
- Barn- och ungdomar är fysiskt mer aktiva

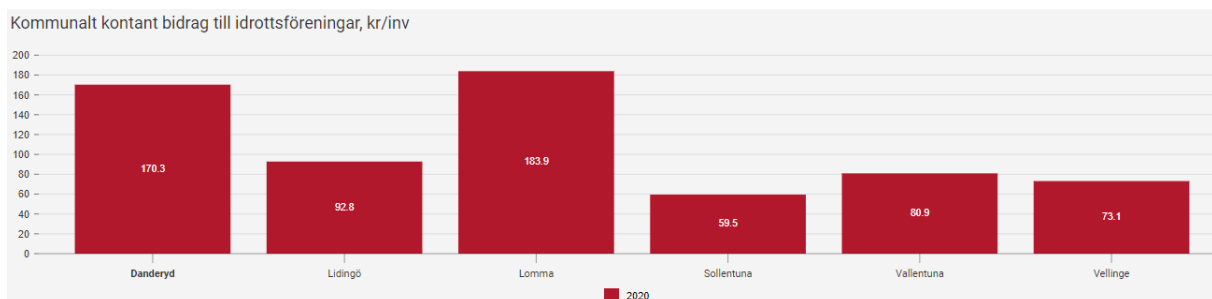
Att antalet deltagartillfällen för barn och unga ligger högst i riket vilket visar att föreningslivet är mycket välfungerande och att Danderyds kommun genom sina idrottsanläggningar, föreningsbidrag och subventionerade hallhyror bidrar med goda förutsättningar.

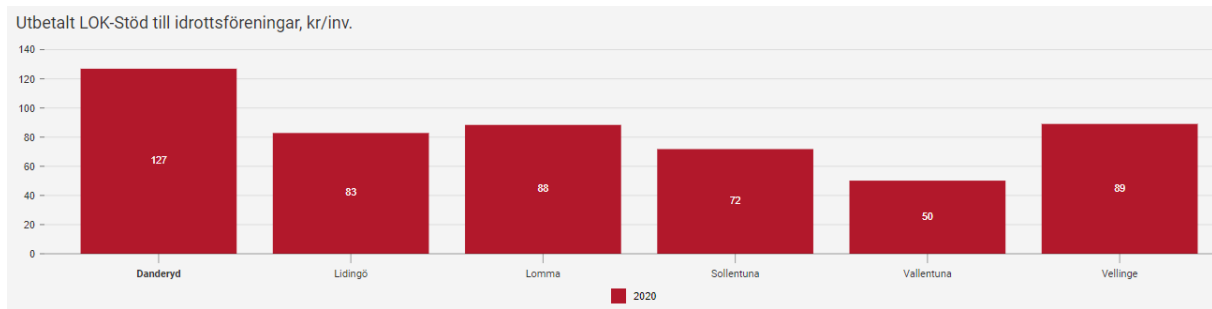
Grafen nedan visar nettokostnadsutveckling som kronor per invånare de senaste fem åren för allmän fritidsverksamhet som huvudsakligen omfattar föreningsstöd i form av kontantbidrag.

I förhållande till de fem jämförelsekommunerna ligger Danderyds nettokostnad per invånare i den högre kategorin. Föreningsbidrag kan variera stort mellan olika kommuner. En del kommuner lämnar låga eller inga bidrag, men tar inte ut hyror för hallar och planer medan andra, som Danderyd, ger bidrag och tar ut en symbolisk hyra. Även "Danderydsmodellen" påverkar eftersom föreningar som tagit eget anläggningsansvar erhåller ett högre bidrag.

Föreningarna i Danderyd är mycket aktiva och deltagartillfällena många. Detta påverkar såväl det kommunala kontanta föreningsbidraget som det statliga LOK-stödet som redovisas i graferna nedan.

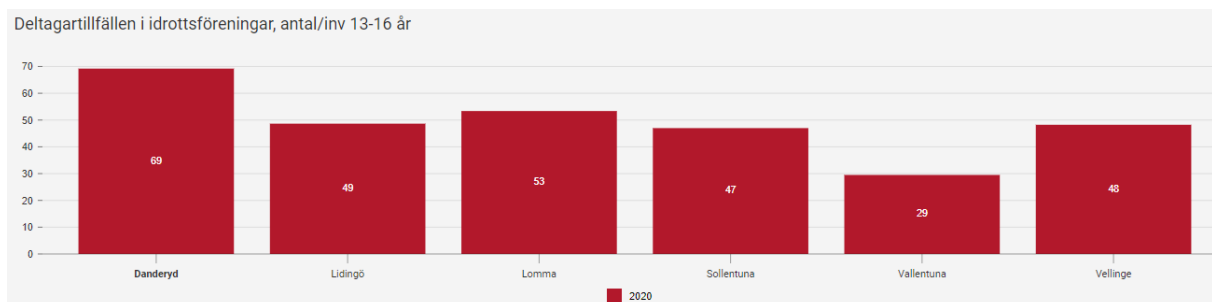
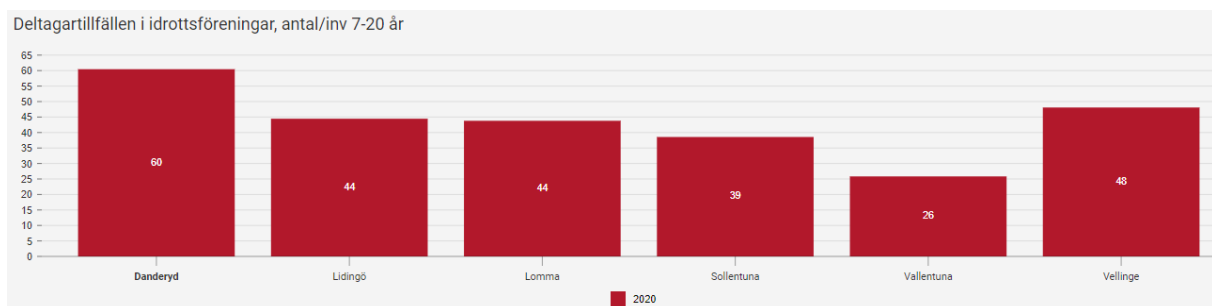

Resurser	2017	2018	2019	2020	2021
Kommunalt kontant bidrag till idrottsföreningar, kr/inv, RF	-	177,7	184,0	170,3	Ej publicerad
Utbetalt LOK-Stöd till idrottsföreningar, kr/inv, RF	124	127	133	127	Ej publicerad
Nyttjandegrad i sporthallar, andel bokade timmar, Egen	91 %	94 %	93 %	87 %	87 %
Nettokostnad allmän fritidsverksamhet, kr/inv, SCB	243	258	214	206	Ej publicerad

Tabellen ovan visar Danderyds nettokostnadsutveckling. Sedan 2017 har nettokostnaden minskat med 15 procent. Minskningen beror fullt ut på att fördelningen av gemensamma kostnader inom Träffpunkten har förbättrats. Någon minskning beträffande föreningsbidrag har inte skett. Till följd av covid-19 pandemin minskade nyttjandegraden i sporthallarna och ligger på en lägre nivå för åren 2020 och 2021.

Nedan redovisas resultat från Riksidrottsförbundets sammanställning över antalet deltagartillfällen i LOK-stödsberättigade idrottsföreningar.

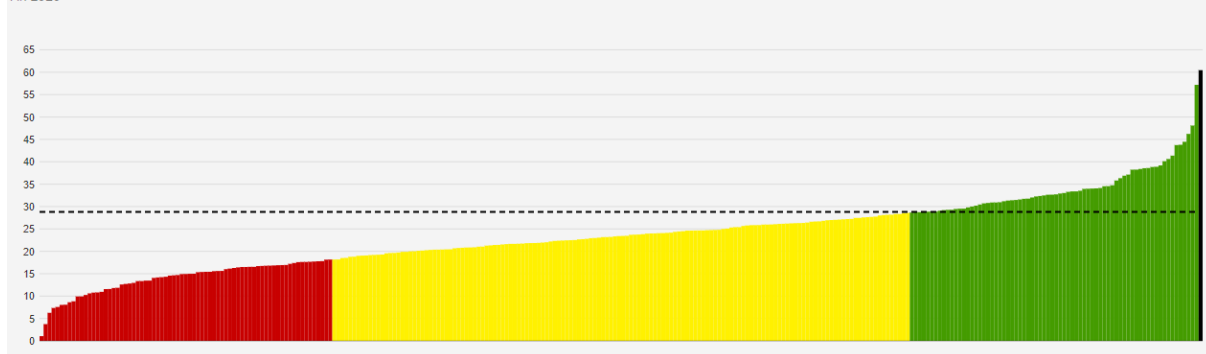

I förhållande till de fem jämförelsekommunerna ligger Danderyd i topp såväl beträffande hela åldersgruppen 7 - 20 år som den särskilda fokusgruppen 13 - 16 år.

Volymer	2017	2018	2019	2020	2021
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7 - 20 år, RF	59	61	65	60	Ej publicerad
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 13 - 16 år, RF	68	71	76	69	Ej publicerad
Antal gruppaktiviteter, Egen	47 200	47 674	50 394	49 627	46 311

Riksidrottsförbundets statistik visar att ungdomar i alla åldersgrupper är mycket aktiva. Till och med mest aktiva i riket. Detta faktum tyder på att föreningslivet i Danderyds kommun är välfungerande samt ges goda förutsättningar att bedriva sin verksamhet, något som kan vara orsaken till att såväl nettokostnad för allmän fritidsverksamhet som idrottsanläggningar ligger på en högre nivå i Danderyd.

Jämförelse: Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år
År: 2020

1.4 Ungt Fokus

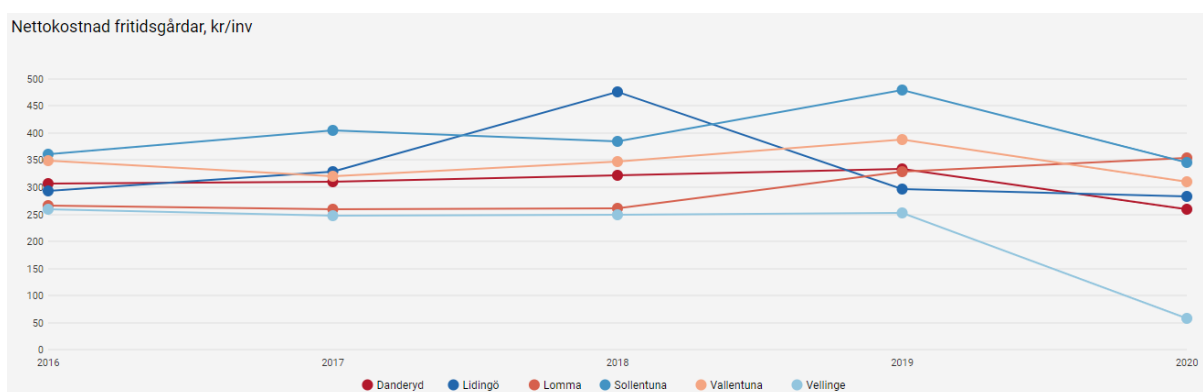
Sammanfattande analys av nyckeltal

I förhållande till jämförelsekommunerna kan konstateras att:

- Nettokostnad per invånare ligger i en mellannivå
- Resultatet av SCB s Medborgarundersökning visar att Danderyd ligger väl till i jämförelsegruppen samt jämfört riket.
- Antal fritidsgårdar/aktivitetshus per invånare ligger i en mellannivå

För verksamheten finns få jämförelsetal att tillgå. Sedan senast publicerade data har en omorganisation skett där en fritidsgård har lagts ned till förmån för en utvidgad uppsökande fältverksamhet.

Grafen nedan visar nettokostnadsutveckling som kronor per invånare de senaste fem åren för fritidsgårdar.

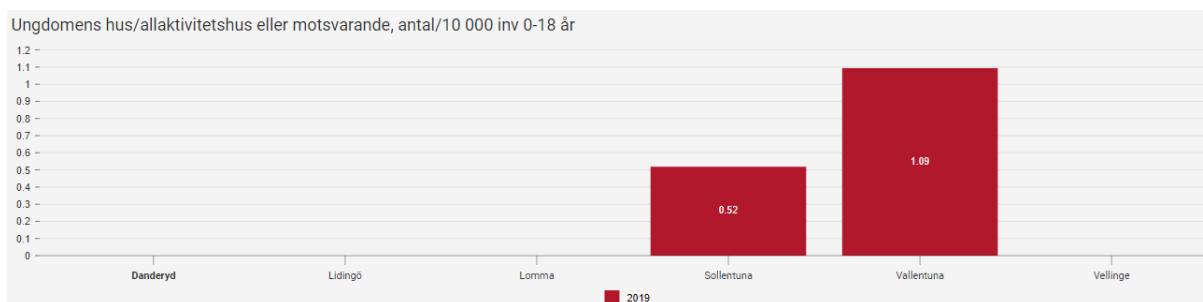
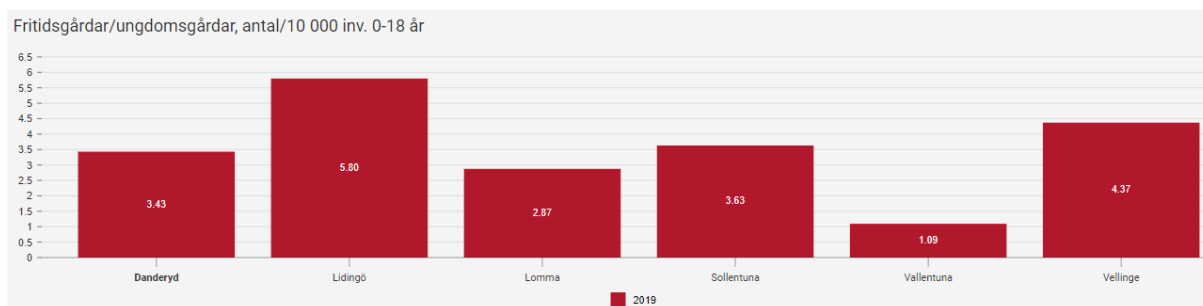
I förhållande till de fem jämförelsekommunerna ligger Danderyds nettokostnad per invånare på en mellannivå i paritet med Lidingö, Vallentuna och Lomma.

Generellt försvåras redovisningen av nettokostnad inom området eftersom flera verksamheter blir alltmer integrerade och i större utsträckning samverkar med varandra (fritidsgård/träffpunkt/kulturskola/kultur). Detta gör det svårare att särskilja kostnader. Hur verksamheten är organiserad kan skilja sig mellan kommuner varför rättvisande jämförelser försvåras.

Resurser	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokostnad fritidsgårdar, kr/inv, SCB	311	321	334	260	Ej publicerad

Tabellen ovan visar Danderyds nettokostnadsutveckling. Sedan 2017 har nettokostnaden minskat med drygt 16 procent. Minskningen beror dels på att fördelningen av gemensamma kostnader inom Träffpunkten har förbättrats dels på den omorganisation som genomfördes 2020 där en fritidsgård stängdes till förmån för en utvidgad uppsökande fältverksamhet.

Nedan redovisas resultat från den anläggningsenkät som sammanställs av Sveriges Kommuner och Regioner.

I förhållande till de fem jämförelsekommunerna ligger Danderyd i ett mellan skikt beträffande antal fritidsgårdar och allaktivitetshus men långt under Lidingö.

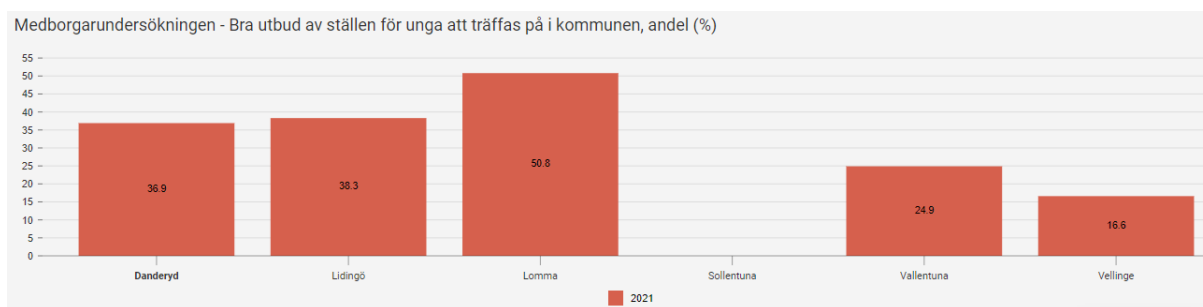
Volymer	2017	2018	2019	2020	2021
Jag brukar besöka fritidsgårdarna i Danderyd på eftermiddagarna (%) Kundundersökning Våga Visa -Elever åk 8	19	16	14	12	Ej publicerad
Jag brukar besöka fritidsgårdarna i Danderyd på kvällarna (%) Kundundersökning Våga Visa -Elever åk 8	9	8	10	5	Ej publicerad
Jag brukar besöka fritidsgårdarna i Danderyd på helgerna (%) Kundundersökning Våga Visa -Elever åk 8	8	6	10	4	Ej publicerad
Andel elever i åk 9 som besökt fritidsgård, Stockholmsenkäten	Ingen mätning	42	Ingen mätning	36	Ingen mätning
Fritidsgårdar/ungdomsgårdar, antal/10 000 inv. 0 - 18 år, SKR	3,42	3,40	3,43	Ej publicerad	Ej publicerad

I kundundersökningen Våga Visa (2020) ingår elever i årskurs 8 i Mörbyskolan och Fribergaskolan. Rent generellt är Fribergaskolans elever mer nöjda, men andelen som uppger att de brukar besöka gårdarna skiljer sig inte åt. Nöjdheten i samtliga aspekter har ökat. Andelen som uppger att de besöker fritidsgårdarna har minskat sedan 2019. Enkäten genomförs i februari varje år vilket kan medföra att svaren till stor del grundar sig på uppfattningar och upplevelser baserade på föregående år. Enligt Stockholmsenkäten 2020 har 36 procent av eleverna i årskurs 9 besökt fritidsgårdarna vilket ligger i paritet med snitt för länet men innebär en nedgång jämfört år 2018 då andelen var 42 procent.

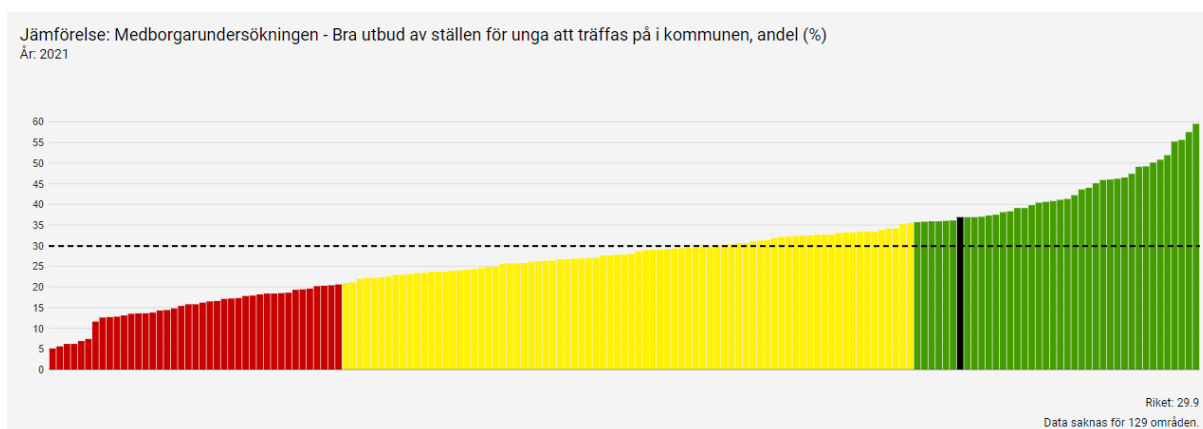
Kvalitet och resultat	2017	2018	2019	2020	2021
Jag tycker att verksamheten på fritidsgårdarna i Danderyd är bra (%) Kundundersökning Våga Visa -Elever åk 8	55	53	52	55	Ej publicerad
Jag är nöjd med fritidsgårdarnas i Danderyd öppettider (%) Kundundersökning Våga Visa -Elever åk 8	45	44	38	44	Ej publicerad

Jag känner mig välkommen till fritidsgården i Danderyd (%)	68	67	65	74	Ej publicerad
Kundundersökning Våga Visa -Elever åk 8					
Bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen, andel (%), SCB	-	-	-	-	36,9

Stapeldiagrammen nedan visar resultat från SCB:s medborgarundersökning 2021. Det nya kultur- och aktivitetshuset för ungdomar, Demo, invigdes i september och SCB:s undersökning genomfördes under hösten varför det är troligt att effekterna av Demo inte syns fullt ut.

Trots att andelen som svarat ”mycket bra” eller ”bra” på frågan endast uppgick till 37 %, ligger Danderyd väl i förhållande till utfall för riket.

Nedanstående tabell visar utvecklingen av alkohol- och narkotikakonsumtion bland elever i årskurs 9 och år 2 på gymnasiet.

Stockholmsenkäten¹⁾	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2020
Andel (%) som någon gång använt narkotika, år 9	11	9	5	13	13	18	12
Andel (%) som någon gång använt narkotika, år 2	28	28	28	28	35	26	34
Andel (%) som inte dricker alkohol, år 9	30	38	43	48	55	42	48
Andel (%) som inte dricker alkohol, år 2	10	14	14	13	21	26	17

1) Stockholmsenkäten genomförs vartannat år. Siffrorna avser hemkommun.

Alkoholkonsumtionen visar en långsiktig nedåtgående trend, vilket är positivt och något som vi ska fortsätta att förstärka. Tendensen för narkotika är tyvärr negativ och kan därmed ha en stark påverkan

på ungdomars fritid med ökad upplevd otrygghet och med ett riskbeteende som ger negativa konsekvenser i sociala relationer. En stark indikator är stockholmsenkätens fråga ”Har du någon gång haft möjlighet att pröva narkotika (bland de som inte använt narkotika)” på sex år har den ökat med 39 procent.

För att nå effekt i arbetet är det viktigt att alltid nämna konsekvenserna med ett ökat bruk av ANT till målgruppen. Att hela tiden belysa det lokala perspektivet med hjälp av ungdomarna och föräldrarna i form av brukarmedverkan. Att arbeta hälsofrämjande och fokusera på med de goda exemplen som finns bland ungdomarna och erbjuda positiva möten för ungdomarna.

1.6 Bibliotek

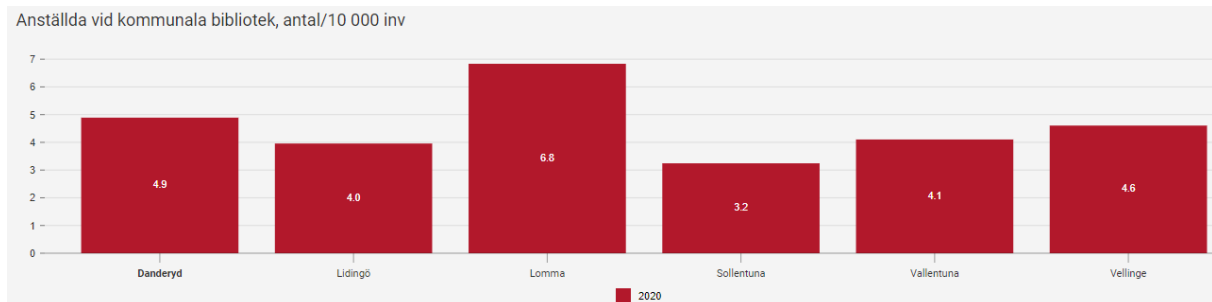
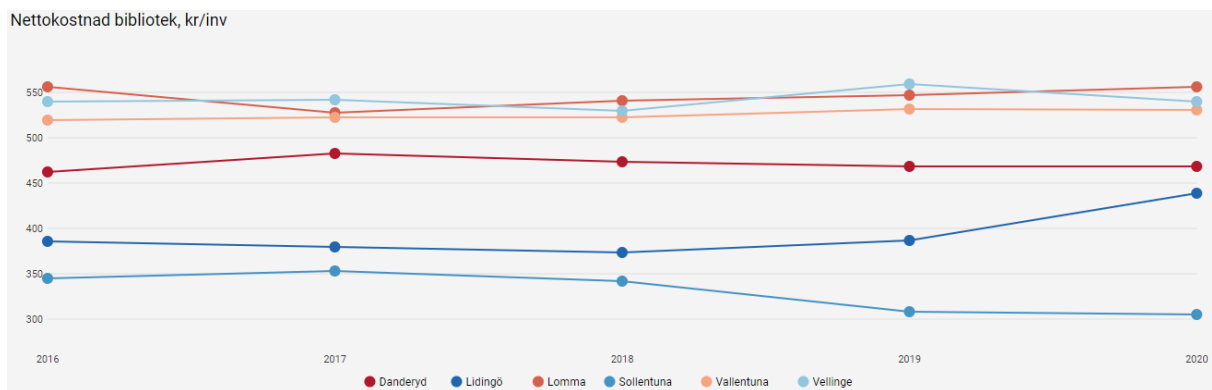
Sammanfattande analys av nyckeltal

I förhållande till jämförelsekommunerna kan konstateras att:

- Nettokostnad per invånare inte sticker ut
- Flest antal bibliotek samt aktiva låntagare per invånare
- Antal fysiska besök och lån ligger på en mellannivå
- Resultatet av SCB:s Medborgarundersökning visar på goda omdömen i paritet med jämförelsekommunerna

Trots ett stort antal bibliotek som kräver fler anställda ligger nettokostnaden vid jämförelse på en mellannivå. Det högre antalet bibliotek har dock inte medfört att antalet fysiska besök och lån ligger på motsvarande högre nivå.

Grafen nedan visar nettokostnadsutveckling som kronor per invånare de senaste fem åren för bibliotek.

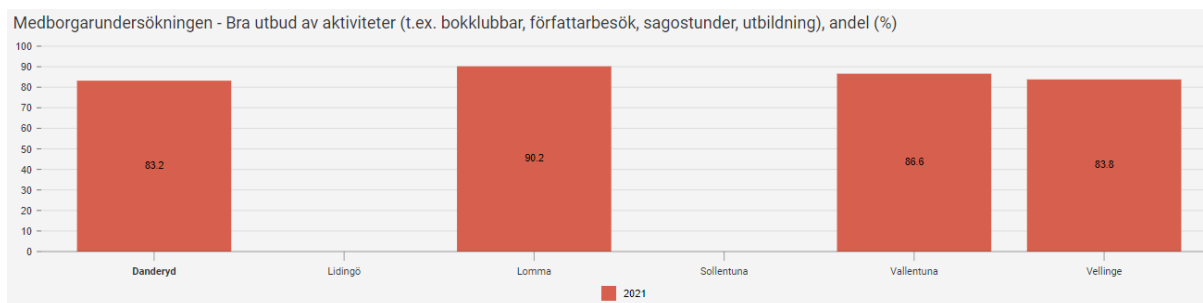
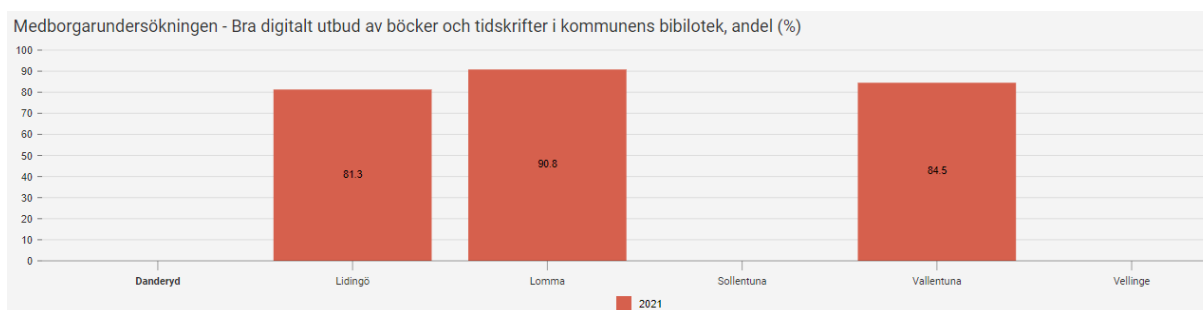
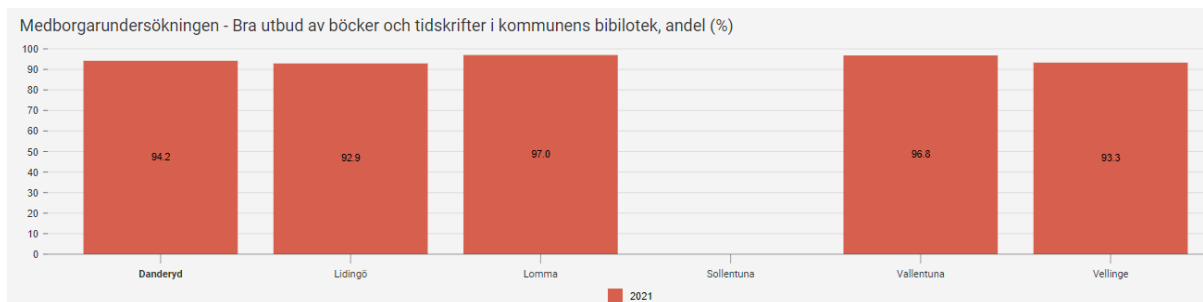

I förhållande till de fem jämförelsekommunerna ligger Danderyds nettokostnad per invånare i mitten. Detta trots att Danderyd med sina fyra fullskaliga bibliotek har flest bibliotek per invånare. För att kunna bemanna dessa har Danderyd fler anställda än de flesta jämförelsekommuner. Att kostnaden inte ligger högre kan bero på att kommunens bibliotek är gamla. När det nya biblioteket i Mörby centrum kommer att stå klart ökar kostnaden för lokaler med motsvarande 85 kronor per invånare.

Resurser	2017	2018	2019	2020	2021
Anställda vid kommunala bibliotek, antal/10 000 inv, KB	5,2	5,1	5,5	4,9	Ej publicerad
Nettokostnad bibliotek, kr/inv, SCB	483	474	468	469	Ej publicerad

Tabellen ovan visar Danderyds nettokostnadsutveckling. Sedan 2017 har nettokostnaden minskat med 3 procent. Minskningen beror på besparingskrav, men också på att biblioteket i samband med renoveringen i Mörby centrum har erhållit hyresrabatter under 2019 och 2020.

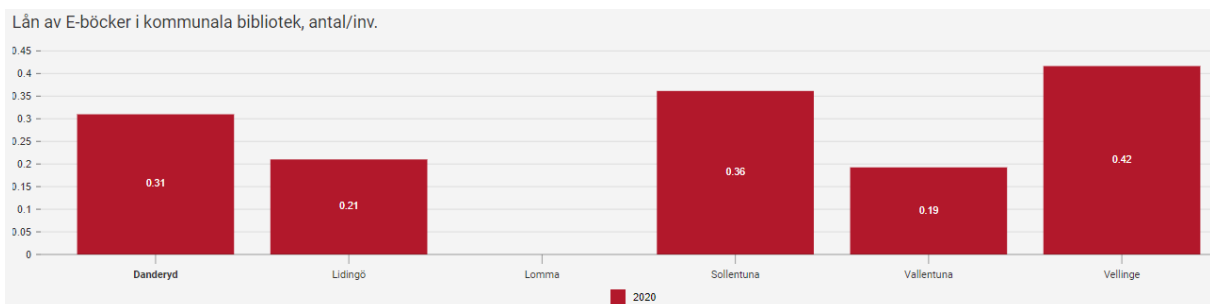
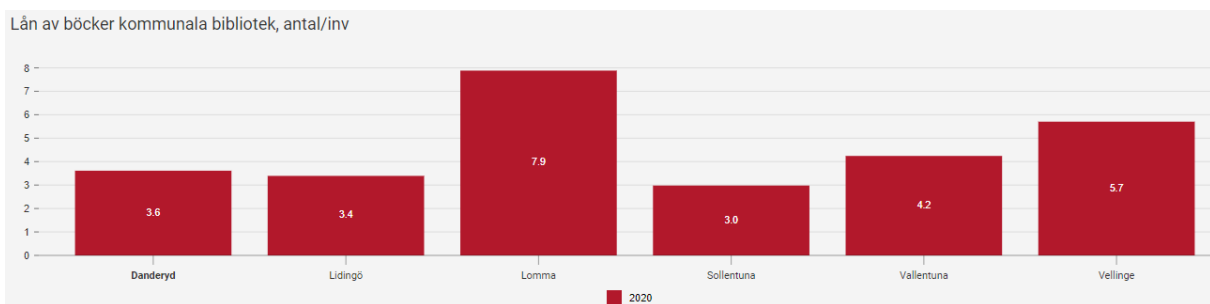
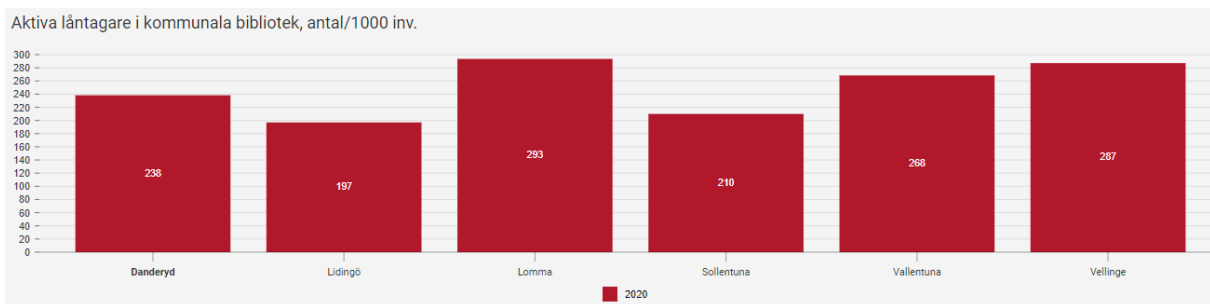
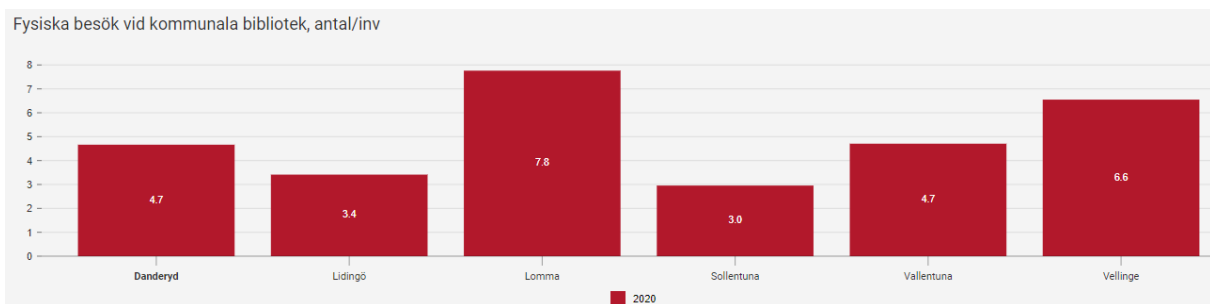
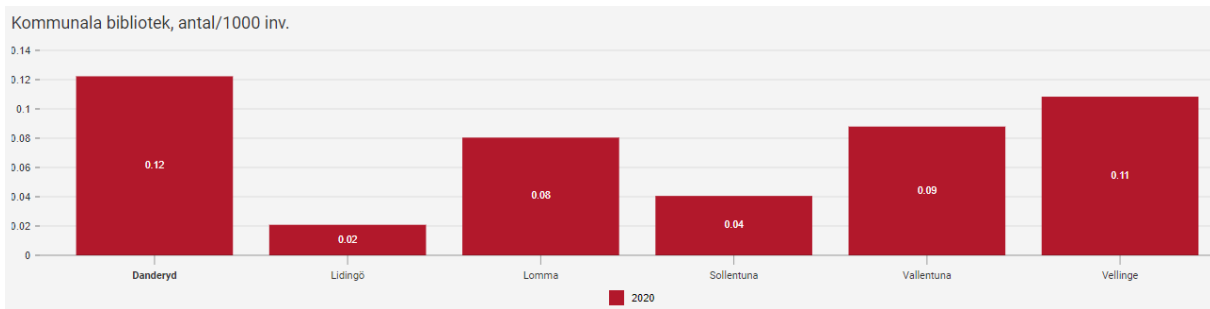
Stapeldiagrammen nedan visar resultat från SCB:s medborgarundersökning 2021. Från och med 2021 har SCB tagit fram en ny medborgarenkät som innebär ett helt nytt upplägg och struktur jämfört tidigare. Många frågor kvarstår men svaren, till följd av ny modell, blir inte jämförbara.

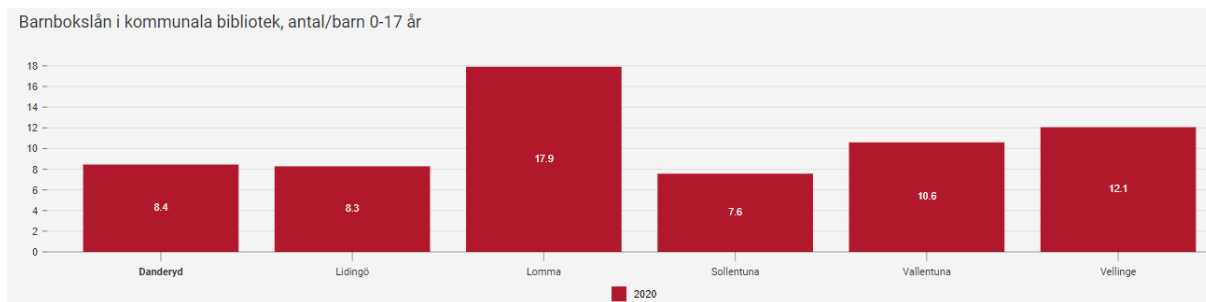

Samtliga jämförelsekommuner får snarlika omdömen av sina invånare där Lomma sticker ut positivt. På några frågor har få svarat varför data saknas. Rent generellt får biblioteksverksamhet goda omdömen varför en hög andel positiva svar är att förvänta.

Kvalitet och resultat	2017	2018	2019	2020	2021
Bra utbud av böcker och tidskrifter i kommunens bibliotek, andel (%), SCB	-	-	-	-	94,2
Bra digitalt utbud av böcker och tidskrifter i kommunens bibliotek, andel (%), SCB	-	-	-	-	-
Bra utbud av aktiviteter (t.ex bokklubbar, författarbesök, sagostunder, utbildning), andel (%), SCB	-	-	-	-	83,2

Nedanstående stapeldiagram visar jämförelse av några väsentliga nyckeltal inom biblioteks kärnområde.

I förhållande till de fem jämförelsekommunerna sticker Danderyd ut beträffande ett högt antal bibliotek samt aktiva låntagare. Trots många aktiva låntagare så sticker inte antalet lån eller besök ut positivt. Lidingö som till grunddata är mest likt Danderyd sticker genomgående ut negativt. Lomma med höga besöks- och lånesiffror trots färre bibliotek framstår som intressant för en djupare jämförelse.

Volymer	2017	2018	2019	2020	2021
Kommunala bibliotek, antal/1000 inv, KB	0,12	0,12	0,12	0,12	Ej publicerad
Öppethållande huvudbibliotek, tim/vecka, KB	47	47	47	47	Ej publicerad
Fysiska besök vid kommunala bibliotek, antal/inv, KB	8,3	8,3	8,0	4,7	Ej publicerad
Lån av böcker kommunala bibliotek, antal/inv, KB	4,5	4,4	4,7	4,2	Ej publicerad
Lån av E-böcker i kommunala bibliotek, antal/inv, KB	0,16	0,18	0,23	0,31	Ej publicerad
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv, KB	470	391	396	255	Ej publicerad
Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år, KB	10,6	10,3	9,4	8,4	Ej publicerad
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år, KB	34,9	32,0	29,3	27,7	Ej publicerad

Statistik för 2020 visar att såväl ombyggnationen av biblioteket i Mörby centrum som pandemin har inverkat negativt när det gäller fysiska besök och lån. Antalet e-bokslån har samtidigt, av naturliga skäl, ökat men inte kunnat kompensera minskningen i den fysiska utlåningen. Biblioteket har under pandemin erbjudit så kallad ”Take-Away” service vilket gjort det möjligt för låntagare att beställa fysiska böcker för hämtning utanför bibliotekets lokaler. Denna möjlighet har dock inte kunnat ersätta de lån som uppkommer i samband med de fysiska besöken. Även ett kraftigt minskat antal besök från skolor och förskolor har påverkat såväl besök som lån. Detta är något som kan komma att bestå på sikt eftersom kraven på skolbibliotek är på väg att skärpas nationellt vilket kan leda till att klasslån på folkbiblioteken minskar.

Beträffande aktiviteter för barn och unga suddas gränserna alltmer ut mellan bibliotek och kultur. Bibliotek och kulturhus integreras allt oftare. Resultatet blir att aktiviteter som i en kommun ligger delade på kulturansvarig och biblioteksansvarig kan i en annan räknas och ingå i bibliotekets barn- och ungdomsaktiviteter.

1.7 Kulturskola

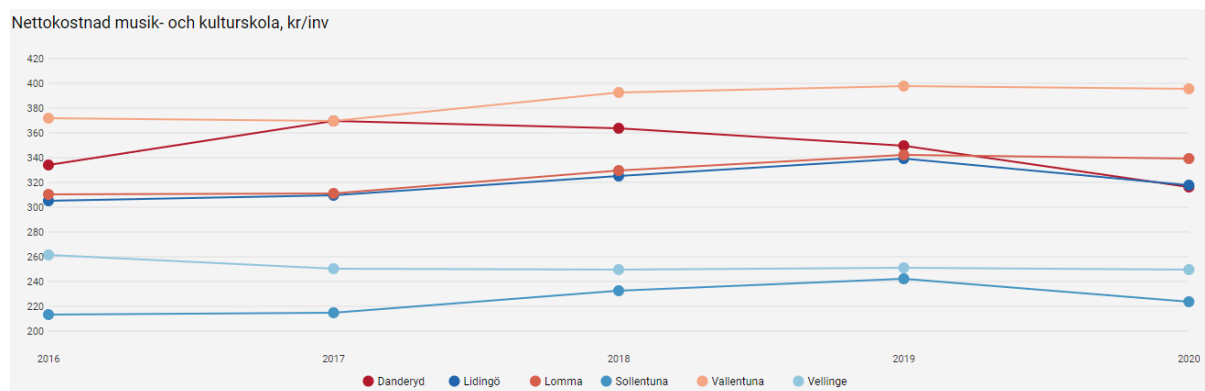
Sammanfattande analys av nyckeltal

I förhållande till jämförelsekommunerna kan konstateras att:

- Nettokostnad per invånare inte sticker ut
- Utbud av ämneskurser i nivå med övriga
- En hög andel barn deltar i kulturskolans undervisning

Kulturskolans verksamhet kommer många barn och unga till del utan att ligga på en hög nettokostnadsnivå. För att nå ut till fler kan satsningar göras på en öppen verksamhet. Detta är en dock en politisk prioritering som fordrar resurser.

Grafen nedan visar nettokostnadsutveckling som kronor per invånare de senaste fem åren för musik- och kulturskola.

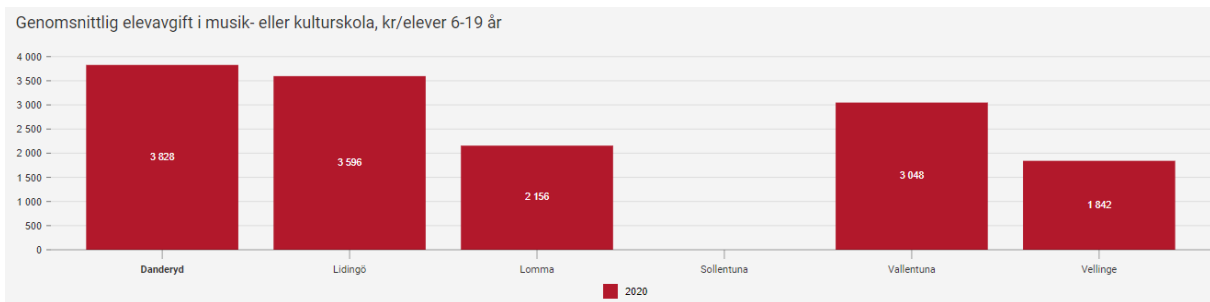
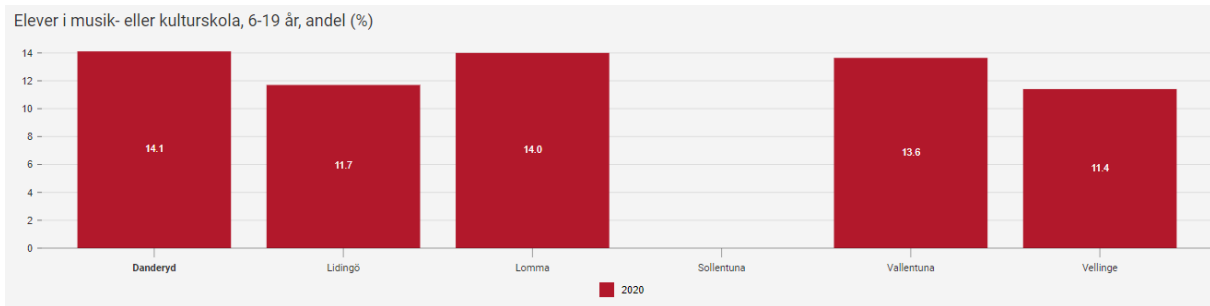
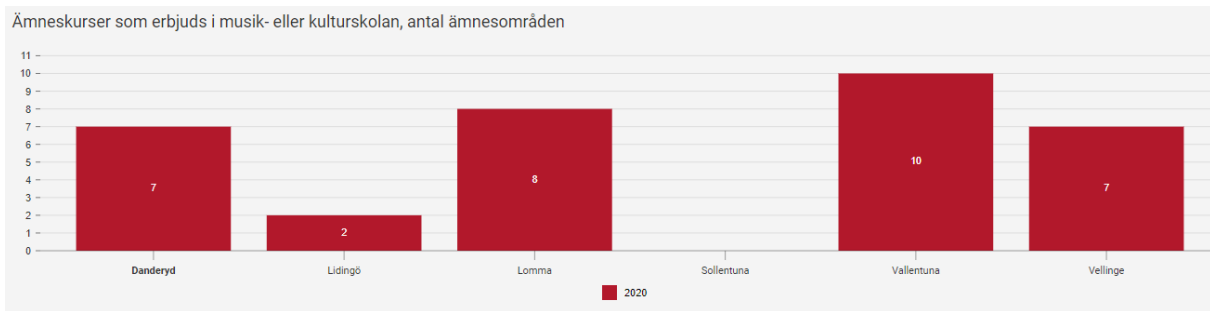

I förhållande till de fem jämförelsekommunerna sticker inte Danderyd ut utan ligger i mitten tillsammans med Lidingö och Lomma. Jämförelser är svåra att göra. Danderyd har en kulturskola som innebär ett flertal konstformer medan Lidingö har en mer traditionell musikskola. I Danderyds kostnad ingår även det bidrag som utbetalas till fristående musikskolor som är verksamma i kommunen. Detta bidrag motsvarar cirka 30 kr per invånare.

Resurser	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/inv, SCB	370	364	349	316	Ej publicerad

Tabellen ovan visar Danderyds nettokostnadsutveckling. Sedan 2017 har nettokostnaden minskat med 15 procent. Minskningen beror dels på de besparingskrav som ägde rum 2019 och 2020 och som medförde att bland annat att musik- och rytmikundervisningen i årskurserna 1 och 2 avvecklades. Dels på covid-19 pandemin som medfört att publika evenemang inte kunnat erbjudas vilket inneburit lägre kostnader.

Nedanstående stapeldiagram visar jämförelsestatistik insamlad av Kulturrådet. Enkäten har besvarats av Danderyds kulturskola och de drygt 200 elever i fristående musikskolor ingår ej. Jämförelse med andra kommuner kan bli missvisande beroende på om elever i fristående verksamheter ingår eller inte. Nyckeltalet är ett utvecklingsnyckeltal dvs. har inte tagits fram så länge, kvalitetsgranskningen är inte säkrad och data finns inte för alla kommuner.

I förhållande till de fem jämförelsekommunerna kan konstateras att Danderyd har en hög andel av barn- och ungdomar som deltar i kulturskolans verksamhet. Om de cirka 200 elever som deltar i de fristående musikskolornas undervisning medräknas skulle detta innebära en ökning från 14 till 17 procent av åldersgruppen 6 - 19 år. Antalet ämneskurser som erbjuds ligger på en genomsnittlig nivå, vilket kan bidra till att kostnadsnivån ligger lägre än i Vallentuna och Lomma. Nettokostnaden påverkas även av verksamhetens intäkter där Danderyd har en högre avgiftsnivå.

Volymer	2017	2018	2019	2020	2021
Ämneskurser som erbjuds i musik- eller kulturskolan, antal ämnesområden (max 12)	-	7	6	7	Ej publicerad
Elever i musik- eller kulturskola, 6 - 19 år, andel (%)	13	12	14	14	Ej publicerad
Genomsnittlig elevavgift i musik- eller kulturskola, kr/elever 6-19 år	3 988	3 958	2 012 (Fel?)	3 828	Ej publicerad

1.8 Kulturstöd

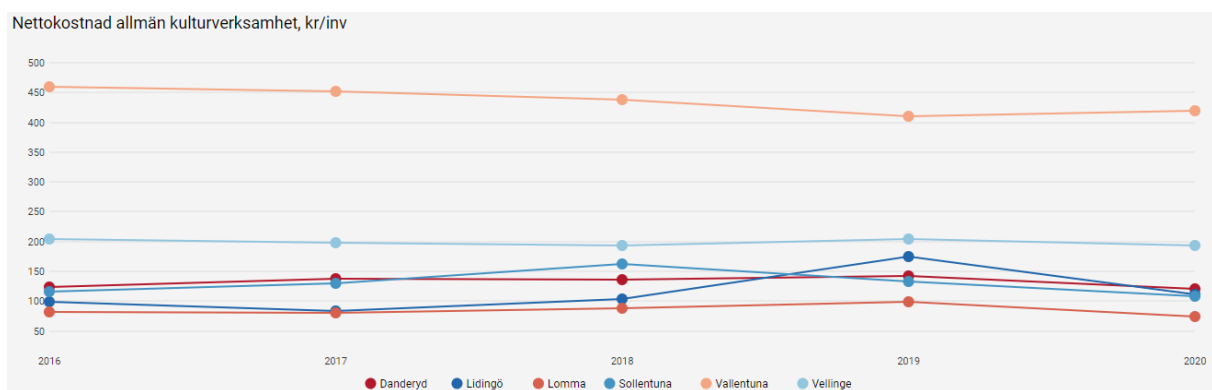
Sammanfattande analys av nyckeltal

I förhållande till jämförelsekommunerna kan konstateras att:

- Nettokostnad per invånare inte sticker inte
- Resultatet från SCB s Medborgarundersökning ligger i fas med övriga jämförelsekommuner, men är låga i förhållande till riket

För verksamheten finns få jämförelsetal att tillgå varför jämförelser försvåras.

Grafen nedan visar nettokostnadsutveckling som kronor per invånare de senaste fem åren för allmän kulturverksamhet.

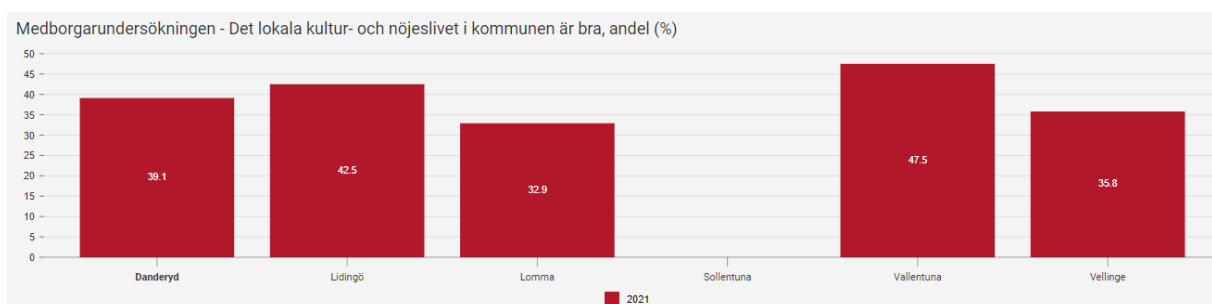

I förhållande till de fem jämförelsekommunerna ligger Danderyds nettokostnad väl i mitten med Vallentuna som en utstickare.

Resurser	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokostnad allmän kulturverksamhet, kr/inv, SCB	137	136	143	121	Ej publicerad

Tabellen ovan visar Danderyds nettokostnadsutveckling. Sedan 2017 har nettokostnaden minskat med 12 procent. Minskningen beror huvudsakligen på covid-19 pandemin som medfört att ordinarie programverksamhet inte kunnat erbjudas vilket inneburit lägre kostnader.

Stapeldiagrammet nedan visar resultat från SCB:s medborgarundersökning.

I förhållande till de fem jämförelsekommunerna ligger Danderyd på en mellannivå när det gäller det lokala kulturutbudet. Omdömet blir dock högre för kommunens arbete att främja det lokala kulturlivet. Vid jämförelser med riket kan det konstateras att kommunerna i Stockholms län generellt placerar sig på en lägre nivå. Detta kan bero på en svårighet att konkurrera med det högkvalitativa och rika kulturutbud som finansieras av regionen och Stockholms stad.

Kvalitet och resultat	2017	2018	2019	2020	2021
Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%), SCB	-	-	-	-	39,1
Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra, andel (%), SCB	-	-	-	-	51,8

Volymer	2017	2018	2019	2020	2021
Publika arrangemang, antal, Egen	58	87	49	37	50

Trots pandemin, som påverkat såväl 2020 som 2021, har ett flertal publika arrangemang kunnat genomföras. Många evenemang genomfördes under höstens demokratijubileum. Under våren och sommaren arrangerades många utomhuskonserter på skolgårdar och för seniorer.